

KERESLET ÉS JÖVEDELEM

SZKA_106_09

É N É S A V I L Á G

A modul szerzője: IFA Műhely
(Dr. Mihály Ottó, Falus Katalin, Jakab György,
F. Kristóf Mária, Czincz Józsefné, Iván Márta,
Janicsek Lajos Tamás, Kálmán Katalin, Kolláth
Erzsébet, Marcz Klára, Molnár Géza, Molnár Zsuzsa,
Montay Beáta, Ursu Zsuzsa, Zsigmond Ottilia)

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

6. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I/a Jólét és nélkülözés					
A	A tanulók elmondják megfigyeléseiket, véleményüket arról, hogy kit tekinthetünk gazdagnak, és kit szegénynek, megvitatják, hogy élnek-e a településünkön gazdagok és szegények. Az osztály meghallgatja egy-két önként jelentkező rövid beszámolóját, majd a tanulók megbeszélik a megfigyelések tapasztalatait. 15 perc	Előzetes hozzáállás felmérése Decentrálás Szóbeli kifejezőkészség	Frontális munka – kiselőadás, beszélgetés		
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II/a A munka szerepe egy település életében					
A	A tanulók 4–6 fős csoportokat alakítanak. A csoportok elemzik a megelőző kutatómunka eredményeit, összevetve a tagok tapasztalatait, véleményeit. Megbeszélik, hogy milyen összefüggés van a munka mennyisége, hasznossága, korszerűsége és egy település anyagi helyzete között. 10 perc	Információk rendszerzése Összefüggés-kezelő képesség Lényeglátás	Csoportmunka – kutatás, problémamegoldás	Kutatómunka anyagai	Helyi (iskolai, települési) statisztikai adatok

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A csoportok elemzik a megelőző kutatómunka eredményeit, összevetve a tagok tapasztalatait, véleményeit. Megbeszélük, hogy milyen nagyobb termelő-, szolgáltatóüzemek, cégek találhatóak városunkban, településünkön. 10 perc	Információk rendszerezése Összefüggés-kezelő képesség	Csoportmunka – megbeszélés, problémamegoldás	Kutatómunka anyagai	
C	A csoportok elemzik a megelőző kutatómunka eredményeit, összevetve a tagok tapasztalatait, véleményeit. Megbeszélük, hogy hogyan változna meg a település/falu élete, ha új vállalkozások indulnának, és hogy milyen üzemek tudnának a faluban/településen eredményesen tevékenykedni. 10 perc	Információk rendszerezése Összefüggés-kezelő képesség	Csoportmunka – megbeszélés, problémamegoldás	Kutatómunka anyagai	
I/b A társadalom irányítása – Államhatalom, központi hatalom, helyi hatalom					
A	A csoportok riportot készítenek a meghívott vendégekkel a település irányításáról és gazdasági helyzetéről, és arról, hogy kik irányítják az országot, a településünket. 20 perc	Ismeretszerzés Konvertáló-képesség Kommunikációs készségek	Csoportmunka – interjúkészítés		Előzetesen felkért, meghívott személy, együttműködő partner (például iskolaigazgató, önkormányzati tisztviselő, országgyűlési képviselő)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I/c A megtermelt, előállított javakat osztja el az állam, a helyi hatalom, a család					
A	Néhány tanuló kiselőadás keretében beszámol arról, hogy hogyan irányítják a szülei a családjuk életét, ki miről dönt, és hogy hogyan gazdálkodik a család. 15 perc	Lehetőségek megismerése Kommunikációs készségek Empátia	Egyéni munka – kiselőadás		
B	A csoportok esszét készítenek arról, hogy általában hogyan irányítják a szülők a család életét, ki miről szokott dönteni, és hogy hogyan gazdálkodnak a családok. Az esszét egy írnok lejegyezi, és egy szóvivő vagy más csoporttag felolvassa a többieknek. 30perc	Lehetőségek megismerése Kommunikációs készségek Fogalmazás	Csoport munka – esszéírás		
C	A gyerekek egymást kérdezve kitöltik a kérdőívet. 10 perc	Lehetőségek megismerése Kommunikációs készségek	Egyéni munka – interjú		P1 (Kérdőív)
D	A csoportok megtervezik, hogy mit kezdenének 10 000 forint osztálypénzzel: ki döntené el, hogy mire és hogyan használnák fel. A csoportok bemutatják egymásnak elképzeléseiket. Az osztály megszavazza a neki legjobban tetsző ötletet. 15 perc	Lehetőségek megtervezése Összefüggés-kezelő képesség Vitakészség	Csoport munka – tervezés		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/d Kereset, jövedelem					
A	A tanulók egyénileg végiggondolják, miért kapnak a szülők munkabért, keresetet. Megfogalmazzák véleményüket, hogy munkalehetőségek szempontjából hol kedvezőbb élni, ebből a szempontból mi a helyzet saját lakóhelyével. Gondolataikat lejegyzik, majd megbeszélik azokat csoportjuk tagjaival. 20 perc	Helyzetelemzés Ismeretszerző képesség Összefüggés-kezelő képesség Konvertáló képesség	Egyéni munka – jegyzet készítése Kooperatív tanulás – ablak	D1 (Átlagkeresetek Magyarországon)	
B	A pedagógus egy kulcsfogalmat (a munka) ír egy papírlap közepére. A csoporttagok a kerekasztal módszerével leírják azokat a kifejezéseket, melyek az adott szóról eszükbe jutnak. A csoportok beszámolnak munkájuk eredményéről. 10 perc	Helyzetelemzés Ismeretszerző képesség Összefüggés-kezelő képesség Konvertáló képesség	Kooperatív tanulás – ablak	D2 (A fejlett nyugati országok és Magyarország helyzete)	
II/e Tehetség, szorgalom, vállalkozó szellem, jobb élet mindenkinek					
A	A tanulók csoportmunkában megvitatnak egy-egy elgondolkodtató kérdést, például, hogy hogyan tudnák bizonyítani azt, hogy a magasabb iskolai végzettség, a szaktudás, a szorgalom, a vállalkozó szellem jobb életszínvonalat eredményez. 10 perc	Vita és érvelés Az értékek képviselőiténél képessége Véleményalkotó képesség	Csoportmunka – vita	D1 (Átlagkeresetek Magyarországon) D2 (A fejlett nyugati országok és Magyarország helyzete)	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
B	A tanulók jelképesen bemutatnak egy embert, akit ők sikeresnek tartanak, és indokolják véleményüket. 10 perc	Vita és érvelés Az értékek képviselőinek képessége Logikai képesség Véleményalkotó képesség	Frontális munka – vita		P2 (A siker kulcsa)
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
III/a A képzettség, az alkalmazható tudás szerepe életminőségünk alakulásában					
A	A tanulók a pedagógus irányításával összefoglalják az adatokból levont következtetéseket. 10 perc	Összefoglalás Kombinatív és konvertáló képesség Értékek képviselője	Frontális munka – fórum		
B	A tanulók befejezik a mondatot: Amikor felnőttesek. 5 perc	Véleményalkotás Önismeret	Frontális munka – beszélgetőkör		
III/b „Az érték bennünk van”					
A	A pedagógus szóban értékeli a tanulók aktivitását, őszinteségét, egymás iránti tapintatának, segítőkészségének megnyilvánulásait. 5 perc	Értékelés Önbizalom Önismeret			P3 (Pedagógusi értékelés)

TANÁRI MELLÉKLET

P1 KÉRDŐÍV

A gyerekek feladata: Keress az osztályban legalább 3 embert, akire igaz az állítás!

Az állításokat az osztály összetételéhez a pedagógus írja meg.

Néhány ajánlat:

- Otthon az anyukája dönti el, mire költenek.
- Otthon az apukája dönti el, mire költenek.
- A szülei nem szólnak bele, mire költi a zsebpénzét.
- Mindig eltervezi előre, mire fogja költeni a zsebpénzét.
- Ha fontos dolgot kell eldönteni, a család mindig összeül, és együtt megbeszélik.
- A család folyamatosan összeírja a kiadásokat.
- Gyakran azt veszi észre, hogy hipp-hopp, elköltötte a pénzét, pedig olyan soknak tűnt...

P2 A SIKER KULCSA

A folyamatos tanulás, a tudás, az önbizalom, az alkalmazkodóképesség, az együttműködési készség, az eredményesség – a siker kulcsa

ezekben rejlik. A személyes siker a legtöbbször a társak segítségével érhető el. Ha a társak sikeresebbek, az nem kudarc, hiszen csak sikeres emberekkel lehet egy nagyobb közösség is eredményesebb, gazdagabb. Aki tud mások eredményeinek örülni, annak megvan az esélye arra, hogy maga is eredményes lesz.

P3 PEDAGÓGUSI ÉRTÉKELÉS

Az értékelés lényege, hogy minden gyermek érezze: fontos és hasznos tud lenni a családjában, a szűkebb és tágabb környezetében. Szükség van az ő egyedi tehetségére, tudására, de ő sem tudja nélkülözni a többi ember segítségét, együttműködését. Akit mások értékesnek tartanak, előbb-utóbb erősödik önértékelése.